

KĀ APRĒĶINĀT PAŠIZMAKSU?

Projektu finansiāli atbalsta Sorosa fonds Latvija

Jauno uzņēmēju centrs
LATVIJA

SOROSA
FONDS
LATVIJA

1. IZMAKSU VEIDI

- Fiksētās izmaksas – izmaksas, kas ir nemainīgas un nav atkarīgas no saražoto produktu vai pakalpojumu daudzuma.
  - Piemēram, nomas maksa, apdrošināšana, maksa par internetu,.
  - Piemēram, izejvielu izadministrācijas alga parasti tiek uzskatītas par fiksētām izmaksām.
- Mainīgās izmaksas – izmaksas, kas mainās atkarībā no saražotā preču vai pakalpojumu daudzumam maksas, darba samaksa par gabaldarbu, iepakojuma izmaksas utt. parasti tiek uzskatītas par mainīgajām izmaksām.

Problēma: fiksētās izmaksas nevar tieši iekļaut pašizmaksas aprēķinā

2. PIEMĒRS: PAŠIZMAKSAS APRĒĶINS ŠŪŠANAS FIRMAI: pieņēmumi

Produkti:	A	B	C
Gab/mēnesī	10	30	50
Materiāla izmaksas/ gab	20	15	10
Darba izmaksas Ls/h	7	5	6
Mainīgās izmaksas Ls/gab	27	20	16
Laika patēriņš vienas vienības izgatavošanai cilvēkstundas	10	15	5

+ 3. Ražošanas iekārtu amortizācijas aprēķins

- Ražošanas vajadzībām uzņēmums iegādājās iekārtas 10 000 Ls vērtībā
- Paredzamais iekārtu kalpošanas laiks ir 5 gadi
- Ikmēneša amortizācijas izmaksu aprēķins:
$$10000/5/12= 167$$
- Līdzīgi amortizāciju aprēķina arī citām iekārtām, piemēram, datoriem (3 gadi), mēbelēm (5 gadi) utt.

+ 4. FIKSĒTĀS IZMAKSAS

Telpu noma mēnesī kopā	500
Elektrība	50
Sakari	30
Vadītāja alga	500
Amortizācija	167
Pārējās izmaksas	150
Kopā mēnesī	1397

+ 5. CITI PIENĒMUMI

- Uzņēmumā strādā 5 darbinieki
- Katrs mēnesī strādā 160 stundas
- Produktu izgatavošanai nepieciešamais laiks
  - A produktam 10 stundas
  - B produktam 15 stundas
  - C produktam 5 stundas

+ 6. FIKSĒTO IZMAKSU ATTIECINĀŠANA UZ DARBA STUNDĀM

- Lai aprēķinātu produkta pašizmaksu, fiksētās izmaksas attiecina uz kādu no mainīgajiem ražošanas parametriem:
  - nostrādāto stundu skaitu,
  - saražoto produktu skaitu,
  - ražošanas mainīgajām izmaksām.
- Konkrētajā piemērā fiksētās izmaksas attiecina uz nostrādāto (kopējo) stundu skaitu:

$$1379/800 = 1,7$$

Tātad fiksētās izmaksas uz vienu darba stundu ir 1,7 Ls

+ 7. PAŠIZMAKSAS APRĒĶINS

- Mainīgās izmaksas katram produktam veidojas no:

Produkti:	A	B	C
Main. izmaksas	27	20	16

- Pašizmaksas aprēķins:

mainīgās izmaksas uz vienu vienību + ražošanai nepieciešamais stundu skaits * fiksētās izmaksas proporcija uz vienu stundu

- A produktam $27+10*1,7= 44$ Ls
- B produktam $20+15*1,7= 46$ Ls
- C produktam $16+5*1,7 = 25$ Ls

Jautājumi?

aivars.timofejevs@juc.lv

Latvijas Jauno uzņēmēju centrs "Jobs and Society". Tālrunis: 22 300 716,
e-pasts: info@juc.lv; mājas lapa: www.jaunaisuznemejs.lv;
www.facebook.com/jaunouznemejucentrs

